

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 34 sz.

1936. Február 4.

Kedd

Katonai forradalom Abessziniában

150 ezer harcos szembeszállt parancsnokaival és elhatározta, hogy Addis-Abeba ellen vonul

Addis Abeba, február 2.
Tegnap óta az abesszin főhadiszállásról vész hírek érkeznek, amelyek szerint katonai lázadás fenyeget. Az ország déli részéből indul és egyre erősebben terjed az abesszin hadsereg többi részeiben is. 150 ezer harcos a hírek szerint nyíltan szembeszállt a parancsnokokkal és elhatározta,

hogy egyenesen Addis-Abebába vonul fel, hogy ott az egész országra kiterjedő forradalmat kiáltson ki. A felkelők mind jól fel vannak fegyverkezve és kijelentették, hogy nem hajlandók többé haszontalanul feláldozni magukat.

A felkelés központja Harrar, ahonnan a forradalmi mozgalmak szála egész Dél-

abessziniában szétágaznak és most már az ország északi részét is fenyegeti. A felkelési mozgalmak oka a déli front zilált, nehéz helyzetében keresendő, továbbá a hiányos táplálkozás, amelynek folytán naponta százak pusztulnak el. A katonák rossz egészségügyi viszonyai szintén hozzájárulnak a forradalom kitöréséhez. A katonáktól a parancsnokok emberfeletti erőt követelnek.

A francia-szovjet szerződéssel szemben

Olasz-német-japán hármasszövetség készül

A német-japán titkos szerződés január 4-én életbelépett. Most készült elő a német-olasz katonai szerződés. Japán már nem ellenzi Olaszország abessziniai hódításait

Páris, február 2.

V. György angol király halála és a temetéssel járó izgalmak eltérítették a figyelmet arról a körülményről, hogy a londoni temetést az okkult hatalmak is felhasználták arra, hogy szellemi csatásokat meg-erősítsék és a hadállásokat előretolják.

Most, hogy az izgalmak némiképp elültek, hirtelen a közvélemény elé döbbsz az a rettenetesnek látszó helyzet, hogy ez a rettenetes idő alatt a világ három legnyugtalanabb jobboldali állama, Németország, Japán és Olaszország egymás felé nyújtotta kezét, hogy ez a három állam egymással összefogva lépéseket tegyen a többi nagyhatalmakkal szemben.

A földalatti tárgyalásokat a francia sajtó pattantotta ki, amelynek élénkségére vall, hogy amíg tudósítót elküldte az angol király temetésére, addig a világ minden részén lüktető politikai élet útőerén is tartotta a kezét és így történt meg, hogy a francia sajtóban látott napvilágot az a riasztó hír, hogy Japán és Németország titkos szerződést kötött egymással, amely a kölcsönös segélynyújtáson kívül határozott formában kimondja a véd és dacsövet séget minden más nagyhatalom ellen.

A francia sajtó egész konkrét formában közli ezt az óriási jelentőséggel bíró szenzációt, amely kétségtelenül szinte napok alatt meg fogja változtatni az egész vi-

lág politikai irányzatát.

A francia lapok megírják, hogy a tokiói német nagykövet, hosszú heteken át folytatott titkos tárgyalás után a japán miniszterelnökségi palotában aláírta azt az

Cáfolat cáfolatot követ

Ugyanakkor azonban maga a japán miniszterelnök olyan nyilatkozatokat adott, amelyek ezt a hivatalos cáfolatot cáfolják meg és egész bizonyossá teszik, hogy Japán és Németország megkötötte a maga szerződését és igyekezik ebbe a szerződésbe harmadik fél gyanánt a népszövetségi politikával elégedetlen Olaszországot is bevonni.

A japán miniszterelnök maga is cáfolja ugyan a titkos szerződést, azonban azt a kijelentést tette, hogy még abban az esetben is, hogyha Németország és Japán szerződést kötne, nem volna benne semmi, mert ugyanezt tette sokkal előbb Franciaország és a szovjet. Amíg a szovjetnek az volt a célja, hogy olló közé fogja Németországot és ezáltal gyengítse Japán esélyeit is a távol Keleten, úgy lehetne a célja Japannak az, hogy ollóba fogja a szovjetet és ezáltal teljesen megsemmisítse hatását, a melyet eddig igen komoly mértékben gyakorolt a távolkeleti más államok fölött.

A Tokióban élő külföldi újságírók, a

egyezményt, amelyet Németország és Japán azért kötött, hogy egymás érdekeit védjék. Japán részről ezt a szerződést a japán miniszterelnök írta alá és amint a francia sajtó megjegyzi, a szerződés olyan titkos pontokat foglal magában, hogy sem a japán, sem a német parlament elé nem fogják terjeszteni.

Mint minden titkos szerződés, ez a japán-német titkos szerződés is napvilágra került. Az ügyes francia újságírók hamar kiszámolták és siettek lapjaiknak továbbadni a szenzációs híreket. Természetesen hogy úgy a japán, mint a német diplomácia ki kellett, hogy lépjen rezerváltságból és valamennyien a kormányuktól kapott utasítás szerint kijelentették, hogy mindegyikük olyan hír, amely titkos japán-német szerződésről ad jelentést, nem felel meg a valóságnak.

kiknek a japán miniszterelnök nyilatkozatát adott, megkérdezték a japán kormányfőt, hogy ymiképpen lehetséges, hogy Japán amely először olyan hevesen titkolt az olaszok abessziniai hadjárata ellen és katonai védelmet is helyezett kilátásba, olyan hirtelen megváltoztatja véleményét és egyáltalán nem lépett be abba az akcióba, a mely az olasz hadsereg lehetetlenné tételére irányult.

A japán miniszterelnök szenzációs választ adott. Kijelentése szerint egyik fő oka volt annak, hogy nem lépett be azoknak az államoknak sorába, akik megtorló intézkedéseket tettek folyamatba, mert ezt a Népszövetség rendelte el és Japán nem lévén tagja a Népszövetségnek, sőt szöges ellentétben áll a japán diplomácia felfogása a Népszövetség felfogásától, nem tehetette magáévá a Népszövetség eljárását. Ezenkívül azonban a japán kormány azóta olyan dolgokról győződött meg, amelyek szükségessé teszik, hogy Japán a távolkeleti ügyekkel foglalkozzék intenzíven.

A második nagy tombola 9. száma

Roham a Népszövetség ellen?

Azt még december hónapban megállapította a francia sajtó, hogy a német kormány valamit szándékszik tenni az 1936-ik évben. A vélemények mindjárt kezdetben megoszlottak. Annyi bizonyos volt, hogy a hitlerista kormány ebben az évben felveti a gyarmati kérdést és a Rajvidék semlegességének kérdését.

Azonban ennek végrehajtásához szüksége van egy olyan állam segítségére, amely föltette alkalmas arra, hogy szétgassza a Népszövetséget. Ez az állam csak az Olaszország lehet. Eppen ezért a német kormány diplomáciai kara megmozdult annak érdekében, hogy az olasz kormányt megnyerje a tervnek.

Legelső lépés az volt, hogy a német kormány elismerte az olasz gyarmatpolitikát minden lépését és szentesítette az olasz törekvéseket Abesszíniában. Ezzel az olasz

kormány szinpatiaját megszerezte magának és ezután már könnyű volt megindítani a tárgyalásokat, amelyek arra vezetnek, hogy megkössék az olasz-német katonai egyezményt egy európai háború esetére.

Németországnak igen könnyű a helyzete, azonban annál nehezebb Olaszországnak. Hogy a sztrezi arcvonal felbomlott, az nem befolyásolja a már megkötött francia-olasz egyezményeket, amely ugyan nem irányul egyenes katonai szempontokra, azonban több mint egy gazdasági és politikai megegyezés.

A világ közvéleménye feszülten várja az eseményeket, melyek kétségtelenül olyan politikai irányeltolódásokat fog eredményezni, amely még a legmeglepőbb politikai fordulatokhoz hozzászokott embert is meglepi.

Éjszakai gázrobbanás egy szénbányában

London, február 2.

A yorkshirei Kilmhurst szénbányában borzalmas gázrobbanás történt, amely három ember életét vette, azonkívül azonban az egész bányát összerombolta, úgy hogy hónapok munkája szükséges ahhoz, hogy a bányát ismét üzembe tudják helyezni. A

szerencsétlenségnek azért van aránylag így kevés áldozata, mert az éjszakai folyamán történt amikor épp csak a szükséges órák tartózkodtak a bányában, de azok közül is legtöbbre sikerült még idejekorán elmene külniök

Drámai életmentés a viharzó Oceánon

amelynek során az életmentő pilóta elpusztult hősie önfeláldozása következtében

Csikágóból jelentik: Szomorú hír érkezett az Újvilágból: Amerika legújabb hősi halottja, a magyar származású ifjabb Naményi József, az USA haditengerészetének pilótája, akit a napokban nagy katonai pompával temettek el Csikágóban.

Naményi, akinek szülei 1909-ben vándoroltak ki Amerikába, a haditengerészet tagja volt legújabbán a tengeri repülőhadosztálynál mint pilóta teljesített szolgálatot. Napokkal ezelőtt Naményi felderítő utra indult. Ezer lóerős hidroplánján John Hampson és Wiley Rogers sorhajókapitányokat vitte magával. Arról volt szó, hogy a Hudson-öböl bejáratánál a vihar eltepett a helyéről két tűzjelző hajót, amelyeknek személyzete rádió útján gyors segélyért esedezett.

A két törzstiszt elhatározta, hogy azonnal utnak indul a két hajó felkutatására s legénységének megmentésére, de a pilóták közül senki sem vállalta, hogy a szörnyű viharban elindítsa a gépét és élelmiszeres csomagokat dobjon az éhező tengerész bajtársaknak, csupán a vakmerő magyar fiú volt hajlandó kockára tenni életét. A hidroplán derekasan állta az orkánt és Naményi csak hamar fel is fedezte az egyik hajót. A két magasarangu tiszt segítségével élelmiszer és gyógyszeres csomagokat dobott a hajóra aztán a gép tovább siklott a ködös tenger fölött, hogy megkeresse a másik hajót is.

Még mielőtt rábukkanhattak volna a hullámokban hánykódó hajóra, hirtelen kihagyott a motor. Rémületes pillanatok következtek Naményiről ömlött a veriték, de a motort, amely a viharban felmondta a szolgálatot, nem tudta újra megindítani.

A pilóta vaskézével szorongatta gépének kormányát, de a vad orkán játékszerként dobálta a repülőgépet, amely végül a tengerbe zuhant.

Naményi és a tisztek kievickéltek a darabokra tört hidroplánból. Naményi előrángatta a mentőöveket, de csak kettőt siker

sült előkeríteni. a harmadikat elvitték a hullámok. Két mentőőv maradt három személy számára. A tisztek azonnal felajánlották, hogy hárman kapaszkodjanak egymásba és a két mentőőv segítségével kíséreljék meg a menekülést.

Naményi ekkor kijelentette, hogy ő nem veszi igénybe a mentőövet, bízzák nyugodtan a sorsára, mert kitűnő úszó és könnyűszerre eléri a legközelebbi jelzőbóját.

Mint a később megtartott vizsgálat során kiderítették, a kitűnő tengerésznek min di gaz volt az egyetlen hibája, hogy a leggyengébb úszók közé tartozott. Kétségtelen, hogy a magyar származású pilóta azért mondott le a mentőövről, mert tudta, hogy két feljebbvalója egy-egy mentőővvel biztosan meg tud menekülni, míg hárman együtt tesen mozgásukban akadályozva aligha remélhetik volna a szabadulást.

A tisztek szerencsésen meg is menekültek, de Naményi odaveszett. **PIIIII—**: tük, és eljutottak egy jelzőbójáig. A főjén szolgálatot teljesítő két tengerész azonnal a Naményi megmentésére sietett, de már csak holtan találtak rá.

A hős tengerészt torpedóhajó vitte Newyorkba. Ott megállapították, hogy Naményi a lezuhanás alkalmával súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett, kétségtelenül szörnyű fájdalmak gyötörhették. Ilyen állapotban mondott le az életet mentő mentőövről. Newyorkból Csikágóba szállították, a hős tengerészt mert hozzátartozói ott laknak. Ott is temették el. A temetésen John Hampson sorhajókapitány — aki Naményi hősiessége folytán megmenekült — a koporsóhoz lépett, levegte róla a csillagos lobogót és azt átadta a halott édesanyjának egy ládika és egy levél kíséretében. A ládika Naményi József magas kitüntetését tartalmazta a borítékban pedig négyezer dollár begyidjat nyújtott a szomorú anyának a hála az amerikai külügyi kormány.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az új februári tombolán

Január 27 február 26

Miért emelkedett a dohány fogyasztás Caransebesen?

Caransebes, február 1.

Amikor a CAM felemelte a dohánynevelő árát, feltűnt a CAM embereinek, hogy Caransebesen olyan hirtelen felszökkent a fogyasztás, mielőtt a rendelet kiadták volna és miután a rendelet megjelent, majdnem a minimumra szállt alá. A hatóságok arra a meggyőződésre jutottak, hogy a kereskedők nagymennyiségű dohányt eldugtak, hogy a különbséget a saját zsebkre könyveljék el. A gyanú a caransebesi főbizományosra, a Pollák testvérek cégre esett, ahol az ügyesség engedélyével házkutatást tartottak és tényleg több tízezer lej értékű árut találtak. Ugyanígy áll a helyzet Balta Sarafán is, ahol Weltmann dohánytőzsdésnél találtak szintén nagymennyiségű dohányárut. Ezeket a holmikat azonnal elkobozták, míg a csalással vádoltak ellen megindult az eljárás.

— Éveken át székszorulásban szenvedő egyéneknek reggel és este egy-egy negyed pohár természetes „Ferenc József” keserűviznek kitűnő hatása van, úgy, hogy a bélműködés elrendeződik, a gyomorműködés élénkül, az anyagcsere fokozódik, aminek következtében a közérzet rendkívül javul. Az orvosok ajánlják.

Moinesti hírek

A vonat elé ugrott, de megmentették. Megdöbbentő öngyilkossági kísérlet játszódott le a napokban Moinesti pályaudvarán, ahol egy 19 éves leány a vonat elé vetette magát. A mozdonyvezető szerencséjére észrevette és idején fékezett. Így csak az egyik kerék roncsofta össze állkapocsát. A kórházban elmondotta, hogy egy családost emberrel folytatott viszonyt, aki később elhagyta. Állapota nem súlyos.

Petróleum helyett benzint töltött a lámpába — meghalt. Egy 17 éves moinest-i leány meg akarta gyújtani a lámpát, amelybe azonban petróleum helyett véletlenül benzint töltött. A lámpa óriási detonációval felrobbant és meggyújtotta a leány ruháit. A szerencsétlen leány olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy pár órai szörnyű kínlás után meghalt.

RÁDIÓMŰSOR

HETFO

Bucuresti: 13: Lemezek. 13,45: Tőzsde. Sport. 13,55: Lemezek. 14,15: Hírek. 14,35: Lemezek. 18: Felolvasás. 18,15: Rádiózenekar. 19: Felolvasás. 19,15: Rádiózenekar. 20: Hírek. 20,15: Lemezek. 20,55: Felolvasás. 21,15: Haydn: B-dúr vonósnégyes. 21,45: Costinescu Evantia éneke. 22,45: Könyvek, folyóiratok. 22,15: Kétzongorás játék. 2230: Hírek. 22,45: Dinicu zenekar. 3,45: Hírek külföldre.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek. 11 Hírek. 11,20: Felolvasások. 12,10: Nemzeti közí vizjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13,05: Szalonzene. 13,30: Hírek. 14,20: Pontos időjelzés. 14,30: Az I. honvédség zenekara. 15,40: Hírek. 17,10: Diákfelőrá. 17,45: Pontos időjelzés. 18: A zongora tanzak I. akadémiai osztályának anyagából ad elő Schwlb Miklós. 18,30: Váci Péter dr. előadása. 19: Cigányzene. 20,15: Léderer Emma dr. előadása. 20,45:

2. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"

1936. Február 4.

Angol gazdasági bizottság Baia-Maren

Baia-Mare, február 2.

A Satmar-megyében időző dr Pop Valer igazságügyminiszter kijelentette, hogy a kormány építő-politikáját kiterjeszti az egész vármegyére. A közigazgatási törvény tervezete a parlament előtt van, azonban a parlament döntése előtt nem lehet annak értelmében cselekedni. A liberális párt nagyfentosságának tartja ezt a törvényt és mindent elkövet, hogy elfogadtassa. A büntető törvénykönyv egységesítésével folyamatosan foglalkoznak és ez a munkát is befejezéshez közeledik.

A miniszter a továbbiakban kijelentette, hogy Románia és Anglia kormányai között a befagyott kölcsöntárgyalások új fordulathoz érkeztek. Anglia hajlandó a kölcsönről tárgyalni, ha annak ellenértékéül Románia bérbeadja aranybányáit. Szombaton délelőtt az angol klíring-bizottság öt tagja Baia-Marera érkezett. Az ő szakvéleményük meghallgatása után folytatni fogják a kölcsönre vonatkozó tárgyalásokat. A bányagazgatóság ünnepélyesen fogadta az angol küldöttséget.

Álomkirálynő

— Társadalmi regény — 43

És Lindenfels bárónő csakugyan elutazott a rokonok látogatására.

A nagyherceg a leánya jelenlétében bucsuzott el tőle, és reményének adott kifejezést, hogy hamarosan viszontlátják. A bárónő zavartan nézett Clarisse felé és nem tudott felelni. Végre is a hercegnő segítette ki zavarából.

— Ne sűrgesd a bárónőt apuskám — mondta Clarisse. — Nem szabad olyan önzőnek lennünk. Hiszen a bárónő nagyon régen áldozza nekünk minden idejét. Hadd maradjon, amíg minden rokonát végiglátogatta. Majd csak megleszünk addig így kettesben...

— Akkor hát Isten vele bárónő és a viszontlátásra — mondta Károly Guszláv. — Érezze jól magát a rokonai között.

Mikor a bárónő mögött bezárult az ajtó, Clarisse szokatlan szenvedélyel borult édesapja nyakába.

— Így apuskám! Most már egyedül vagyunk!

A nagyherceg gyengéden tartotta karjaiban leányát és szemébe nézett.

— Gyermekem, feltűnően örülsz a bárónő távozásának. Történt talán köztetek valami?

A kis hercegnő az édesapja mellére hajította szép fejét és zavartan játszadozott a nagyherceg kabátgombjával. Azután bátran belenézett édesapja szemébe és így szólt:

— Történt apuskám! De ne kérdezd, hogy mi! Csak annyit árulhatok el, hogy a sok bánattól megmenekülhettem volna, ha a bárónő talán jóakarathól nem lép közbe! De többé ne beszéljünk erről. Örülünk a szabadságunknak és használjuk ki, amennyire lehet!

A nagyherceg megsimogatta a leánya haját.

— Ha nem akard gyermekem, nem kérdezősködöm. Egyébként ma kaptam meg a végleges elszámolást Albert adósságairól. Mondhatom, felülmúlta minden várakozásomat. Az örökség jelentékeny részét fel kellett áldozni. De te akartad így!

Clarisse felkapaszkodott az édesapja-hoz és megcsókolta jobb-ról-balról mindkét arcát.

— Ami elmúlt, elmúlt! Ne gondoljunk rá, apuskám! Örülünk az életnek! Holnap Svájcba utazunk, bejárjuk a gyönyörű svájci hegyeket, turizálunk; fogunk, az özeget, és az özeget-menyasszony leánya és megfogadjuk, hogy soha többé nem hagyjuk el egymást.

A nagyherceg meghajottan fogta Clarisse fejét a kezei közé.

— Nono, gyermekem. Egyszer mégis eljön az igazi és elrabol tőlem. És akkor marad csak igazán egyedül az özeget apa.

— Sohasem hagylak el apuskám — mondta Clarisse szokatlan hevességgel. — Nekem nem jöhet el az igazi! Egyszer pedig a saját boldogtalanságom árán már megtanultam, hogy még a hercegnők sem játszhatnak büntetlenül az érzésekkel, ha szívük van.

A svájci üdülés nagyszerűen helyreállította Clarisse megrendült egészségét. A hogy előre kitervezték, naphosszat jártak a hegyek között, kerülték a zajos társaságot és csak maguknak éltek.

Clarisse gondolkodása is nagy változáson ment keresztül. Az elmúlt megpróbáltatások érettebbé és komolyabbá tették. — Régi pajkos vidámsága eltűnt, de valami szelíd derül töltötte el egész lényét.

Sven gyakran jutott az eszébe. Változatlanul szerette és bár tudta, hogy nem lehet a felesége, azt is tudta, hogy — másé sem lesz soha!

(Folytatjuk.)

Halálra ítélték két gyilkos asszonyt Németországban

Berlin, február 2.

A haljai esküdtszék Grosche Anna nevű nőt gyilkosságban részesítés miatt halálra ítélte. A halálra ítélt nő csak részese volt annak a bűnténynek, amelynek tettese elfogatása pillanatában a robogó vonat elé vetette magát és szörnyet halt.

Ugyancsak halálos ítéletet hozott a saarbrückeni esküdtszék, amely halálra ítélte a 25 éves Augusta Köhl nevű asszonyt. Ez az asszony két gyermekét jakasába zárt és rájuk gyújtotta a házat, úgy hogy mind a két gyermek elégett.

Vakmerő lopás egy mercurea- ciuci fatelepen

Mercurea-Ciuci, február 2.

Vakmerő lopás történt a Lempfeld-féle faraktárban. A gyár tulajdonosa pár pillanatra elhagyta a szobát. Mire visszatért megdöbbenve vette észre, hogy az asz-

talon borítékban hagyott 58 ezer lei nyomtalanul eltűnt. Azonnal értesítette a rendőrséget, amely megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Terjed a resitai vasmunkások bérmozgálma

Jövő héten döntenek a munkások
követelése ügyében

Resita, február 2.

Ismeretes, hogy a resitai vasöntőde három ezer munkása az igazgatósággal egy ült 1935 december 31-re felmondta a kollektív szerződést, kérve a bérek felemelését. A munkaadók azonban más álláspontra helyezkedtek, úgy hogy már-már sztrájk vesztélye fenyegetett, amikor a munkások hajlandóknak bizonyultak munkabíróság elé menni. A kétoldali bíróság elnökéül a bányászati munkügyi vezérfelügyelőt választották, aki már meg is kezdte a kihallgatásokat ebben az ügyben.

Most érkezett a jelentés, hogy ehhez a követeléshez, amelyet a három ezer bányász támasztott a munkaadókkal szemben, csatlakozott a resitai műhely még ötezer munkása, valamint a boccai gazdasági szerzőgyár ezer munkása. Ugy hiszik, hogy a jövő héten ebben az ügyben végleges döntés lesz.

Két emberélet egy macskáért

Elevenen égett el két nővér, akik
kedvenc háziállataikat ki akar-
ták menteni a lángok közül

London, február 2.

Feltűnést keltő jelentek játszódtak le a közeli Monmouth városban egy tűz alkalmából. A város főuccájában egy szálloda és vendéglő épületében még eddig ismeretlen okból tűz támadt, amely nagy gyorsasággal terjedt, de még idejében sikerült az épületben lakó vendégeket biztonságba helyezni.

Avendőglő tulajdonosnői, névszerint Hilés nővérek, hirtelen arra eszméltek, hogy az égő házban bennmaradt kedvenc macskájuk. Gondolkodás nélkül, mielőtt bárki is megakadályozhatta volna őket, berontottak a házba, hogy kimentessék a bennrekedt macskát, azonban abban a pillanatban az égő ház teteje összeomlott és a két nővér elevenen elégett.

3. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG"

1936. Február 4.

Chaplin újból elhalasztotta új filmjének bemutatóját

Miért jött vissza Eggerth Márta Hollywoodból
A Micky Maus alakjainak hangja
és egyéb érdekességek a filmvárosban

Newyorkból jelentik: "Modern Times" magyarul Modern Idők a címe az új Chaplin filmnek, amelyet a világhírű filmszínész több mint két évvel ezelőtt kezdett forgatni. Chaplin, aki elvi ellensége a hangosfilmnek, a hangosfilmgyártás feltalálása óta összesen két filmet készített és a mint ismeretes, megelőző filmje sem volt beszélőfilm, hanem csak zörejekkel kísért némafilm és a főszerepet ő maga is némaán játszotta végig. Ennek a filmnek amelynek "Nagyvárosi fények" volt a címe, nem volt meg az a mindent átütő sikere, ami például a még némaorszakban készült "Aranyláz" című filmjét kísérte és ezért ugylátszik, Chaplin legutóbbi filmjén, a Modern Időkön állandóan javított. Híre jár annak is, hogy a film alap gondolatánál fogva, félreértésekre adhat alkalmat, vagy esetleg oly céjzát volna belemagyarázható, amely magának a nagytőkés Chaplinnek sem állhatott szándékában. Tény, hogy a többbizben elhalasztott és legutóbbára január 19-re a newyorki Rivoli színházban kitűzött világpremiert bizonytalan időre ismét elhalasztották.

— Kitért a Stromboli. Rómából jelentik: A Stromboli tűzhányó tegnap váratlanul kitért. Az izzó lávatömeg több helyen a hegyoldalon tüzet okozott.

— Ujabb halálos vasúti kisiklás Newyork közelében. Newyorkból jelentik: Newyork mellett egy személyvonat kisiklott. A kisiklás következtében három ember meghalt, harmincketten megsebesültek.

— Csend-fogadalmat kell tenniük a newyorki taxisoffőröknek. Newyorkból jelentik: A jövőben taxisoffőr Newyorkban csak az lehet, aki egy nyilatkozatot ad, amely szerint a taxisoffőr kötelezi magát a csendredeklet megtartására. A nyilatkozat szövegét egészen különös, mert elsősorban esküt tartalmaz arra nézve, hogy a járma ellen küzdeni fog és mindent meg fog tenni, hogy Newyorkban az életet tűrhetővé tegye.

APROHRIDETÉSEK

Fiatal főzőnő éves bizonyítvánnyal keresztetk. Sas Emliné, Városi vasut. 4260

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Megbízható könyv és lap íusokat Marghitai járásban azonnali belépésre, iagás fizetéssel keresünk. Jelentkezni lehet a Vészi hírlapirodában Marghitán. 4243

Masszív hálószoba buror betéttel, klubfotelek, ruhaszekrény, szelionok, íróasztal, főgönytartók eladók. Str. Miron Pompiliu 1 kapu alatt balra.

Varrógépet házi használatra megvételre keresek. Cimet árajánlattal a kiadóhivatalba. 4249

Alkalmazottak bejelentési nyomtatvány kapható Pásztor papírüzletben, Piata M. Viteazul 4.

Különbejárati szoba mellékhelyiséggel havi 100 lejért kiadó. Mizeria szőlő alatt Dragomir Silvia 8., Küllősné. 4245

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA
Telefon: 380.

"ERDELYI MAGYARSÁG"
4 oldal. 1936. Február 4.

A Rivoli, amely Newyork egyik legsebb, ötezer személyes mozipalotája, 12 heti játszásra kötötte le a Chaplin filmet, 125 ezer dollár kölcsöndijért. A tervezett bemutató költségére mi sem jellemzőbb, mint hogy a színház igazgatósága 300 autóbust bérelt amely a játszás tartama alatt Boston, Buffalo és Philadelphia lakosságát szállította volna Newyork városába. A bemutató előadás váratlan elhalasztása miatt felmerült anyagi elentéteket Chaplin és a Rivoli igazgatósága között választott bíróság dönti el.

Párisi lapok egyébként most közlik a hírt is, hogy Eggerth Márta a hírneves magyar filmszínész, akit az Universal szerződtetett Hollywoodba, onnan elutazott nem lépett fel a számára kijelölt "Öröm dala" című film főszerepében és visszatért Európába. Az egyik párisi híradás szerint legközelebb mint operanékesnő fog fel lépni a francia fővárosban és akkor bizonyára maga fogja elmondani, hogy miért fordított hátat dolgavégezetlen Hollywoodnak?

— Az "Öröm dala" című film felvételeit — mondja a nyilatkozat — vele még meg sem kezdte a vállalat, mert a film szcenáriuma csak elkészve készült el, Egberth Mártának pedig már hat hét múlva vissza kellett térnie Európába, hogy régebben megállapított operakötelezettségeinek tegyen eleget. Miután pedig Laemmle elnök szerint az "Öröm dala" elkészítéséhez 4 hónapra volt szükség, a filmhez nem is akartak hozzáfogni.

A hollywoodi nyilatkozat, amely megcáfolja az európai filmsajtóban megjelent híreket, végül megállapítja, hogy a magyar filmszínésznőről készült próbafelvételek azt bizonyítják, hogy Eggerth Márta a legkitűnőbb énekművésznők közé tartozik, de lebilincselő filmszínész is, akinél jobbat Laemmle alig hozott még Európából Amerikába.

Newyorkból jelentik: Vincent Bruce, nemrég még autóeladó volt a General Motorsnál. Egészen rendesen éidegelt heti 40

A párisi diákok ismét megakadályozták Jéze tanár előadását

Párisból jelentik: Jéze tanár elhatározta, hogy megkezdi előadásait. A jobb oldali diákság előre kijelentette, hogy minden erejével azon lesz, hogy ezt megakadályozza. Az összeütközések elkerülésére a kormány erős rendőri készséget vezénjel

dollár jövedelméből, csak az keserítette meg az életét, hogy állandóan csufolták furcsa "természetellenes" hangja miatt. Ha a száját kinyitotta, már nevettek az emberek. Karrierjét ennek a nevetséges hangnak köszönheti. Most is nevet mindenki, ha felhangzik a hangja, de ezért a nevetésért bőven megfizetnek neki.

Vincent Bruce ugyanis nem más, mint "Mickey Mouse hangja". A két méter magas, szélesvállú férfi adja ki az apró kis egérke különös, vékony hangját.

Walt Disney, a Miki-egér atyja általában a legnagyobb gonddal, utánjárással válogatja meg alakjainak hangjait. Sokáig kísérletezett mi a legkedvesebb alakja hangadójaul Vincent Brucet választotta ki.

A "három kismalac" hangjára több heti keresés után bukkant rá. Összevissza köszált Los Angeles uccáin és fülét hegyezve tanulmányozta a járókelők hangját. Az első számú kismalac hangját a villamoson fedezte fel. A kalauz a megállóhelyek nevét kiáltotta. Walt Disney egyszerre csak felugrott, megragadta a kalauz vállát és rákiáltott: "Ismételje el". A rémült kalauz azt hitte, hogy örülttel áll szemben és még néhányszor elkiabálta a megállóhely nevét. Az "örült" erre elengedte, névjegyet nyomott a kezébe és felszólította, hogy másnap délelőtt 11 órakor jelenjék meg a műteremben.

A második és harmadik számú kismalac hangja ikertestvérétől származik. Kis külvárosi kabarékban léptek fel szánalmasan rossz énekszámokkal. Eppen szánalmas hangjuk tűnt fel Walt Disneynek. De legérdekesebb az, hogy talált rá a gonosz farkas hangjára. A gonosz farkas nyugalmazott öreg tanító. Soprunoff-nak hívják, orosz emigráns családból származik és egy texasi falusi iskolában tanított. Tanítványai közé tartozott többek közt Walt Disney is. Sok baja volt vele, mert a padokat, falakat és füzeteket szemtelen karikatúrákat rajzolt tele. Ennek az öreg tanítónak a korholó hangja merült fel a világhírűvé vált rajzoló emlékezetében, mikor azon töprengett, hogy milyen hangot adjon a gonosz farkasnak. Texasba utazott rá is talált régi tanítójára, aki már megöregedett és nyugalomba vonult, de a hangja most is olyan "félelmes" maradt, mint akkor volt, amikor rákiáltott a pajkos Waltra. Elvitte magával Hollywoodba, s az öreg tanító jó pénzért hajlandó volt a farkas helyett beszélni és tüvölteni.

Ujabb rendeletet adott ki a belügyminiszterium a pártgárdák felosztásáról

Mihalache és Lupu vitába szálltak Inculet nyilatkozatával

Bucurestiből jelentik: Inculet belügyminiszter tegnap újabb rendeletet kiadott az összes megyei prefekturákhoz és csendőrségekhez, a pártok fegyveres alakujatainak leszereléséről. A rendelet most már minden újabb türelmi idő nélkül végrehajtandó.

Mihalache és Lupu egyébként a mai lapokban válaszolnak Inculet belügyminiszter nyilatkozatára, amit őszintétlennek mondtak. Lupu kijelentette, hogy má

válaszát majd a parlamentben mondja el.

A "Zorile" szerint Titulescu táviratát intézett Tatarescu miniszterelnökhöz és ebben rosszalását fejezi ki miniszterelnöknek a "Petit Parisien" számára adott nyilatkozata miatt, amelyben külpolitikai kérdéseket is érintett. A "Zorile" szerint nincs kizárva, hogy Titulescu távirata újabb kormányválságot idéz fel.